

W y r o k

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Dnia 26. lutego 1948 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, wydział VII Karny w składzie :

Przewodniczący Sędzia Sawrycz E.

Ławnicy : Górnisiewicz Aleksander , witkowski Władysław

Protokółant : apl. sąd. Dawid E.

przy udziale Prokuratora S.O. Koniuszewskiego

rozpoznawszy w dniu 26. lutego 1948 r sprawę

Martina Gierischa

urodz. 15 czerwca 1903 r, w Monachium , syna Martina i Karoliny
z d. Mulhtreter , z zawodu inżyniera architekta zam. w Monachium,

oskarżonego o to, że :

w czasie od 10. kwietnia 1942 r, do maja 1945 r. na obszarze
Rzeczy niemieckiej i na okupowanych ziemiach Rzeczypospolitej
Polskiej , należąc do sztafet ochronnych / Schutzstaffeln SS /
uznanych przez narodowo- socjalistyczne władze państwa niemieckie-
go i pełniąc w czasie od 1. października 1942 r, do czerwca 1944 r.
obowiązki urzędnika w SS- Zentralbauleitung w obozie koncentracyj-
nym w Oświęcimiu , brał udział w organizacji przestępczej , która
drogą masowym morderstw , głodowego wyniszczenia , niewolniczej
pracy , terroru , poniżenia i prześladowania ludności cywilnej
krajów okupowanych i jeńców wojennych miała na celu zbrodnie wojen-
ne i zbrodnie przeciwko ludzkości,

o r z e k ł :

uznać oskarżonego Martina Gierischa winnym , że należąc do SS w czasie od 1.X 1942 do czerwca 1944 r. pełniąc obowiązki urzędnika w SS Zentralbauleitung w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu należał do załogi obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu , a zatem należał do ~~załogi~~ organizacji przestępczej powołanej przez władze państwa niemieckiego , która drogą masowych morderstw , głodowego wyniszczenia nięwolniczej pracy , terroru , poniżenia i prześladowania ludności cywilnej krajów okupowanych i jeńców wojennych , miała na celu zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości , czym dopuścił się przestępstwa z art.4 § 2 dekr. z dnia 31.8 1944 r, Dz.U.R.P.Nr. 4 poz. 16 w brzmieniu obwieszczenia z dnia 10.XII 1946 r. Dz.U.R.P.Nr. 69 poz.376 i skazać go za powyższy czyn na zasadzie art. 4 § 1 przy zastosowaniu art. 5 cytowanego dekretu i art. 59 § 1 lit. c. K.K. , p przyjmując , że działał na skutek rozkazu , na karę aresztu przez 6 / sześć / miesięcy.

Zaliczyć oskarżonemu Martinowi Gierischowi na poczet kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od dnia 1.marca 1947 r. do dnia 1.września 1947 r. a to po myśli art. 58 k.k.

Orzec na zasadzie art. 7 cytowanego dekretu utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat dwóch oraz przepadek całego mienia oskarżonego Martina Gierischa.

Zwolnić oskarżonego Martina Gierischa od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej i ponoszenia kosztów postępowania po myśli art. 83 przepisów o kosztach sądowych oraz art. 598 kpk.

U z a s a d n i e n i e .

Na podstawie zeznań świadków Stanisława Ungeheubra , Władysława Plaskury , Artura Krzetuskiego, Wacława Ławadzkiego , Józefa Turowskiego, i Zygmunta Kwiatkowskiego , tudzież wyjaśnienia oskarżonego , którym Sąd dał wiarę , jako częściowo zgodnego z zeznaniami świadków wyżej wymienionych , ustalił Sąd, że

oskarżony Martin Gierisch z zawodu architekt inżynier , prowadził biuro architektoniczne w Monachium . Na wiosnę 1943 r. z powodu braku pracy znalazł się w ciężkich warunkach materialnych. Wówczas umieścił w gazecie anons , że poszukuje pracy , jako architekt. W jakiś czas potem zjawiał się u niego jakiś mężczyzna w cywilu , jak się później okazało SS Hauptsturmführer , który mu proponował opracowanie planów nowego miasta Dachau. Oskarżony dał początkowo odpowiedź odmowną , gdy jednak , wyżej wymieniony zaczął mu grozić , że i tak go do przyjęcia tej pracy może zmusić, zgodził się oskarżony na przyjęcie tej pracy. Oskarżony Martin Gierisch , rzeczywiście zajęł się opracowaniem planów nowego miasta , przy czym pracował w charakterze pracownika cywilnego. Dopiero w roku 1942 w dniu 10.kwietnia otrzymał on powołanie do wojska , przy czym bez jego zgody wcielono go do Waffen SS , następnie skierowano go do Berlina , gdzie go umundurowano .Po powrocie do Dachau przeszedł przeszkolenie wojskowe. Ze względu na jego wykształcenie proponowano mu rangę Obersturmführera , oskarżony jednak na to się nie zgodził i w związku z tym za karę przeniesiono go do obozu w Oświęcimiu. Do Oświęcimia przybył w dniu 1.10 1942 r. i przebywał tam do czerwca 1944 r. Oskarżony Martin Gierisch był w Oświęcimiu zatrudniony w biurze budowlanym jako architekt .

Ustosunkowanie oskar. Martina Gierischa w stosunku do więźniów było nadzwyczaj poprawne .

Do więźniów mówił on przez " pan " . Podawał im rękę , oczywiście , gdy w pobliżu nie było jakiegoś innego SSmana , korzystał z każdej okazji , by podnieść ich na duchu. Charakterystycznym jest wypadek opisany przez św. Stanisława Ungehuera. Gdy pewnego razu św. Ungeheuer obserwował z baraku parodię Sąd Specjalnego , który odbywał się obok krematorium i tym co widział był zupełnie złamany osk. Martin Gierisch , który wówczas wszedł do pokoju i zauważył przygnębienie świadka , objął go ręką w pól i oświadczył " niech

się pan nie martwi , wszystko będzie dobrze ". Dawał on więźniom jedzenie , papierosy . Raz zdarzył się tego rodzaju wypadek , że osk. Martin Gierisch otrzymał skrzynię jabłek. Oskarżony oświadczył wówczas św. Ungeheuerowi , by przyprowadził swoich kolegów - współwięźniów , przyprowadzeniu przez Ungeheuera więźniowie rzucili się na jabłka tak , że Ungeheuer zdołał zaledwie trochę tych jabłek uratować dla oskarżonego. Oskarżony odnosił się do więźniów tak jak człowiek , starając się ulżyć ich doli , w miarę swoich możliwości mimo , iż przez to mógł się narazić na szykany ze strony władz przełożonych.

Więźniowie ze swej strony odnosili się do oskarżonego z pełnym zaufaniem , przy czym zupełnie swobodnie rozmawiali z nim na tematy polityczne i z niczym się wobec niego nie kryli.

Świadek Ungeheuer zetknął się następnie z osk. Martinem Gierischem jeszcze we Wrocławiu i wówczas to osk. Martin Gierisch żegnając się z Ungeheuerem i innymi więźniami , życzył im , by jak najszybciej wrócili do wolnej i niepodległej Polski .

Martin Gierisch do żadnych organizacji politycznych nigdy nie należał i nic go nie wiązało z ideologią reżimu hitlerowskiego owszem przeciwnie ideologię tę zawsze potępiał.

Gdy zatem stwierdzonym zostało , że osk. Martin Gierisch był członkiem Waffen SS , oraz członkiem załogi obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu , które należą do organizacji względnie grupy przestępczej powołanej przez władze państwa niemieckiego, a mającej na celu zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości i w czynie oskarżonego mieszczą się znamiona przest. z art. 4 § 2 dekretu z dnia 31.8.1944 Dz.U.R.P.Nr. 4 poz. 16 w brzmieniu obwieszczenia z dnia 10.XII.1946 Dz.U.R.P. nr 69 poz. 376 uznał go Sąd winnym.

Biorąc pod uwagę , że oskar. Martin Gierisch do organizacji Waffen SS i do załogi obozu w Oświęcimiu został wcielony na skutek rozkazu , zgodnie z przep. art. 5 zastosował Sąd nadzwyczajne złagodzenie kary.

163154
239

Biorą pod uwagę zachowanie się oskarżonego , które zresztą ~~nie miało~~ mogło go narazić na szykany ze strony władz obozowych , że ideologicznie nie był on wogóle związany z reżimem hitlerowskim , owszem przeciwnie nawet reżim ten potępiał , przyjmując , że osk. Martinowi Gierischowi w tym stanie sprawy , gdyby nie zastosowano nadzwyczajnego złagodzenia kary, należało by wymierzyć najniższą karę trzech lat więzienia , zgodnie z przepisem art. 59 § 1 lit. c/ wymierzył mu Sąd karę aresztu przez sześć miesięcy , którą uznał za odpowiednią ^{jego}przewinieniu.

23 da P. 10th 10th 10th 10th 10th
go pod pisanie 10th 10th 10th
R. 10th

Mitling
Bismarck